

M. J. Č.

Kalac
Kalac

TRST 1899-1900.

FLORES

UREDIL

+ JOS. ČEPER.

A. J. P.

LETNIK III.

IZDALO DRUŠTVO FLORES.

NAKISAL V. - 18 V PARIZU.

Flores

L. a. g. Kalac

III. Letnik.

Trst, listopada.

I. Številka.

Prigodom potvrdjenja br. gimnazije u Tokinu god. 1899.

U ugodni nama dane,
U kom se je ispunila
Ona naša želja sveta,
Koju našim u srcima
Gojili smo mnoga leta.
Žalost lik svoj zlobe sila
Protiv njoj je naperila.
Ta je htjela naše liepe nade uništiti,
Al smo znali mi, da pravo mora pobijediti.

U ugodnoj u spomeni
Nama uvijek čestiti biti,
Vesela vjest iznenada
U kom puk naš ošinula,
Koj' pokunjen bje, pun nadâ.
„Kola će se otvoriti!”

Truda počme se ociti.

Ti moj dragi puče sada podaj se brabrosti.
Osnovanje škole, osnovanje budućnosti.

A. Kalac Lastislav

iz luči v temo

Spisal nekaj Petrovič.

Stonal je v postelji, tihci noči na oknu, ves razmišljen v ne-
davnem dogodku svojega grenkega življenja.....

Hlaoten pomladinski zepir je puhljel ter vsoval in hlodal njegovo
govo zelo. Tuintam je prišel tudi kak komar v njegovo sobo
ter brenčal okoli svetilke, sedel na stropu ter vpet vrtel za nekaj
časa. Sedaj pa je prišel na steno, nevid na oknu njegova,
katerega je bolj prej pogrešil, ko je svignil kot puščica v sobo,
ne zmene se za svoje svobodo, privabljen od sveta, ki je daleč ravnal
neljavno siceraj ves koru'k vis-à-vis njegovi sobi.

Pribrnčal je sedaj k njemu, popel mu mrislo okoli
ušes in ko je le ta mahnil z roko, da odpodi nadležnega mris-
sa, se je zaletel komar v svetilko, jo obkrožil ter potem nevedoma
smuknil v luč. Plamen je malo zaflapotal, zapraskotal in riva-
lica je izgubila prouti.....

Sedaj pa zdaj se je prebudil tudi kanarček, izvlekel
izra prout svoje dubno, rumeno glavičo, podiral sklynom
ob klin, na katerem je spal, škabil na gugaličo in ravno gol;
potem pa je neverj ugledal svojega gospodarja snivati na
oknu. Ni ga hotel motiti; saj je radnji čas tako malo
prišel k njegovi temi kletki, da bi se porignal z njim, pogre-
šal je gospodarjev mali glas, ko se mu je približal. Ok
'oko lepo se je odvalil gospodarstvu, mandil in kako je on,
kanarček, veselo skakljel potem po kletki. A sedaj-----
s se sivera ne obira ve v zeno, tako da mora brskati med
konopljenimi lupinami po kletki ter iskati, da ugrabi

kakšno dobro vino, češim ga je imel prej nati obilo.

Tiho je skočil v ralesten in potrt na svoje prajinje mesto --- nekoliko rabenketal po celenu ter skril rojst svoje drabno glavico v neino perje nati levi stavani. ---

Uvonitka je odbrilo deset, enajst, dvanajst --- polnoči --- a Francie Melie je se vedno strel na oknu ves uemistjen ---

Mnogovrstne misli so mu rojile in krošile po glavi; hude boje je meral biti ---

Vanomer je bil v bozi hram ter snival in smival ali celo fantaziral ---

Cela mu je postajala vroča, pot go je jel obhoyati po vomi rivotu.

Francie se pa hladni pomladanski refirji ugoje, li kaj dobro in ropel je dehteni vak vose. Truden je bil rolo, davi ni bil nikjer in je v bozi dan prelet v postelji v mokrih ritalami na celu.

Koi ima svoje moč; ona je prišelila tuodi na okno vtravnika Meliea ter budila mu vaxne spemi ne --- ? --- !

Nastoril se je tonaj na odprto okno. Globoka tišina je vladala dalec na okrog, in neki tiki, sveti, nadzemski mir je objel umlje s svoje mitaške --- čino sedje ---; le ura v moniku se je skitaba vonomer s svojim tik, tak, tik, --- tak --- Nambrat pa je svonka in votle varopotalo v konicastem postopju, in ura je bila --- polnoči, tedaj pa je preplasil ta sim ponaeno ptica, ki je capustila takoj ropet ljpo, stojeca tik stolpa,

Somrak je namreč priletel, da uropa hakega ptica.

Franci Melič je postajal vedno nemirnejši. Minoli dogodek ga je vnmnil vsega. Lepiljal je skoraj ravno...

„Moj oče! moj oče!“ — je pretagal titino ter krepoma planil kvišku.

----- Moj Bog! -----

Vse svoje življenje ga ni videl ne poznal. Mati mu je govorila in pravila vedno, da je bil bogat ----- a kje je, tega ni vedel nikdar in njeni ust; reči se zame, ni imela nič pozitivnega o njem -----

„Oh! zakaj nisem vedel tega prej,“ je dejal; dalje ni mogel, glas mu je zastal, le težak in globok vzdih je sledel tem besedom

Del je neprestano v postopje vis-à-vis. Ntvaški pot ga je obšel. Lasje so mu vstajali in jexili. Proti nosu roki so se mu krčili, in noge, omahovale.

Na teme pa so prihajale črne postobe - duhovi - ter se planile okoli svetega hrama in sosednih postopij. Vedno več jih je bilo, kakor da vstajajo iz zemlje. Koliko se mu je, da dohajajo iz pokopališča poleg cerkve

V glavo mu je sda omamila, in očini se vide - le ničesar. Kar naenkrat se je stresel po vsem životu ter omaknil na divan, ki je bil na desni strani tik okna. Mar ga je tresel.

— Fantazije, fantazije! ?

— Snivanje, snivanje!

Da, fantazije, pa ne snivanje, resničre

dogodek in pojav in človeškega življenja. Tretjo mru
je stopilo vse življenje njegovega očeta v tujih pred-
oči

Bilo je februarja meseca. Mrel sever je bil čeren hrib
in plan. Ljudje po vani so se počivali v sladkem spo-
nju. Ta čas je potakal nekdo na vrata zdravniške
Melice, takoj potem pa je pretrudljivo rabenkal elektri-
čni vončik, in Melic se je prebudil.

„Doje teba kam,“ je dejal skoraj nejevoljen ter se
oblekel hitro.

Franse je bil naravno dobre volje, v kretovje fin
in eleganten, visokega, krepkega in ravnočitega kret
z rjavimi brčicami pod malo zakrivljenim nosom.
Pri svojem poslu hiter in točen.

Bil je sin uboge sluškinje Helene, ki je služila pri
neki bogati družini na Štajerskem, ki pa ni ime-
la nobenih potomcev. Ker jim je mladi Franse
ugojal, so ga vneli za svojega lastnega sina in
shabeli za njega. Ko je odrasel nekoliko, so ga
dali v latinske šole, in ker je bil zelo nadarjen
deček so ga poslali tudi na vsučilišče na Dunaj,
da bi se učil v medicini, ko je dovršil gimna-
zijske študije. Pridno se je učil in ni tratil časa
po „dunajskih večerih“ v modernih družbi, ki pri-
reja take večere v rabavo; ni pripadal torej onim
učnim morjem, ki študirajo po osmih ali deset let

na Dunaj, pa vedno se brez - vseh ispitov.

Ko je dovedil iz vse izpiti, je prišel domov, ali od tu je moral kmalu v svet, da si poičiče slusilo ter se preživlji; kajli bogastvo Sternbergerjevo je šlo od dne do dne rakovo pot. Njegova mati Helena je iz odurnaj umirila in njeni ostan, ki so počivali iz tri leta v čirni hladni zemlji; sedaj je bil sem, popobnemu sam; Sternbergerjevim so namer radi dolga popredali pomočenje in se preselili na Češko k svojemu stiču, le Franci ni hotel zapustiti svojega milega rojstnega kraja.

Nastavljen je bil kmalu definitivnim zdravnikom v kraju T....., kjer je prišlo opravljati svoj posel.

* * *

Hitro je odpil duri; v sobo je stopil mladenič. Franci ga je na prvi pogled spomnal, da mora biti kak mlekar. Ta mu je namenal, da so našli v južno morja ležati v nezavesti, ob cesti rametnega. Pieneli so ga hitro v bližnje hišo ter poslali njegga po zdravnika, da bi rešil moju življenje.

Zdravnik se je hitro odpravil ter šel v mladeničem. Ko je vstopil in zagledal, se je skoraj prestrašil, bolnik je bil res v slabem položaju in spomnal je, da so mu odštete večere življenja.....

Vstopil je bliže k bolnikovi postelji, leta je imel zaprta oči ter klical na postelji kakor smrt; zdravnik pa je umajal v glavo, češ, da ne bo ničesar izjim. Nato je vkorak, da mora biti bolnik v miru, ter dolo, šel na tanko, kakine jedi se mu morajo doživati.

Proti večini pa je vendar bolnik skrival in mogel je še govoriti, svedela le tihota. Tedaj je prišel tudi zdravnik, opet posetil bolnega moša. Ko je vstopil v sobo, se je obrnil bolnik od vidu in prijazno smehljaj se je pokrival na njegovih ustnicah. Ticer ni poznal tega gospoda, saj ga ni videl svoj živ dan, pa kaj je, si je lahko mislil..... Zdravnik je stopil k postelji ter poprijel bolnikovo roko, da poslušar udarce srca; spomnil je, da je huoto bolan.

(Pride se.)

Violne po noči.

Veter lahko pihlja,
 v valčki se igra,
 ki ob izbr se vspinerajo,
 se ob njem kanderajo
 Lumen se svet igra v vodi,
 sverde v vodi se smehljajo,
 valčki nebuni med seboj
 tiko, tiko šepetajo

Vasilij Vasiljevič.

Dragotin Kette.

(Spisal M. B.)

II. (Dalje.)

V radnih letih je razila v Slovencih takovana nova, —
 moderna struja, razvijati svoje narave, ki so jih njeni

pristati norvali' colino pravim. Ugodil se je ta prevrat v pri-
povedništva in pesništva. Ta struja (tu imamo v mislih pri-
povedništva) prevročila je različkom hudi odpor, sedaj pa vidimo,
da se čedalje bolj razvija in zmaga. Jasi se jej mora pristovati
mnogo velin, ima tudi svoje slabe strani, kar pa nam tu
razpravljati ni naloga.

Kaj pa v pesništvu, tu mislimo, da bi bilo bolj, da bi se ne
egodilo tako, kakor se je, in da bi ostali pri starem. (Pardon, da
ne misli' tako, da sem konservativec.) Na misli' so nam tukaj
dekadenti. Jasi nekateri zelo hvalijo dekadente in pravijo, da so
oni edini pravi pesniki, mislim, da so njih dela le izroč-
buje domišljije in bolerni, in ti izdelki gotovo nimajo obstanke
v književnosti. Vsi trenno misleči moje so voper te igrače, katere
le shvatijo sveto poezijo; na bodočnost nam je pokazal istino.

Kette pa ni dekadent ni moderno navdahnjen moš, ampak
pesnik v pravem pomenu besede. Res je, da je v marsi-
katerih prasih nejasen in kar nekaj, da se je tudi njegova po-
ezija se modernna struja, razlikuje se tukaj povsem od de-
kadentov. Kakor je pisal sam nekemu slovenskemu pesniku, - ta
pismo sem imel sam pribrati brati - rekel je, da išče vse v
drugje lepoto in poezijo in upa, da jo najde. Poesi' njegove
so take, da se nima nad njihovi nobeden spodtikati, one so
popolnoma moravne. Večinoma so estivne vsebine, a vendar
kari pesnik, da je bil ra druge tudi bolj rene predmete spro-
len. Jerik mu je gladek in bojanstven. Se-omela trdim -
da takega umalnega, a vendar v naravnem tonu radetega
ješka, nima se nobeden pesnik slovenski.

L. 1896 je nastopil prvičati v „Kronu“ javno e nek

pesnico „Na Blejskem stolcu“, katere merca ji še nekolikostoparica, in misel je popolnoma dobra. A če v prihodnjih, številko je vsilil domišnjo pesniti; to je takoj pokazal v zbirki sonetov „Vijolica“. Karakterističen list krasen je posebno tretji sonet (O Emil, Emil....). Sonet „Na stičnem grobu“ pa inčim bridko misel; pesnik veči očetu, ker ga svina ljubi, da je bolj, da leži v grobu, kjer je mimi konca porokovskih težav. Leta 1897. je opet prišel „Kvon“ shodaj v našej številki kako mično pesnica Dragotinove Mene, najlepša in v bridko ironija propletana je pesen „Podgorška svetnica“. „Pesni“ so pravi biser in se odlikujejo po pravem naravnem duhu. Pesni priobčene v „Novi Nadi“ dijaškem listu v Zagrebu, ustvari do vršine. Lepa je „Gazela“ (Hnj. II.) „Sonet“ (Hnj. III.) dela tvoje čast celi knjigi.

Najbolj je bil Dragotin mojster v sonetih. Njegove sonete lahko primerjamo glede vrednosti z Presernovimi. Kakor sem vedel pesnik je Kette radi tega tako vrd soneta, ker je s kratkimi besedami povedal mnogo.

Najlepši so pa brez dvoma sonetni ciklus-i, priobčeni v lainskem in letošnjim „Kvonu“. Slovenski pesnik je stopil Kette v hola najobličnejših pesnikov slovenskih in postal najboljši pesnik nove generacije.

Krasna je njegova „strijka“ v višem je ciklus „Moji Bog“ Luce pretresujoča sta „Slovo in „Lime noči“; ljubek a malo neravnomljev je ciklus „Tihc noči“ a nedovršeni so njegovi „Spomini“, radnji v „Kvonu“ priobčeni soneti, kateri napravijo na bravca tak vtis, da se mu nekoli solne ponitijo v oči. —

(Konec prihodnjici)

K jednom cilju.

Uzjek tužni čamimo u tmini
 Ko da nebi za nas stvorenoga
 Svjetla bilo — o ti sunce siri!
 Da i mi se jednom u tvom sjaju
 Uzrijemo, jer kam stupi noza
 Toud nevolje krute vlast imaju.
 O sloboda! Ime urešeno

Rajskim cvijećem, kada ćeš primiti,
Tri ~~Had~~, u krilo svoje nas ljubljeno?
 Had ćeš naše kraje postatiti!

Hajdemo putem, koj' do cilja vodi,
 Do slobode cilja i do sreće,
 Gdje se nikad, nikad noć ne rodi,
 Gdje ponosno svaki diže glavu,
 Tam gdje slave niču sve to veće,
 Tam gdje nitko slobode zastavu
 Neće navalom orl'jedit moći;
 Tam će vladat ljubav medju nama,
 I trag (se) zamesti svakej sloći;
 Neće svjetlom se zamjenit tama.

Helimo svi sada k cilju kome,
 K cilju jednom sree nek nas vodi.
 Svakom neka bude sveto, svomu
 Narodu služit, za njeg radit —
 Oh li udes, koji te pogodi!
 Kruti udes! Al mi sad pomladit

Lemo tebe, stupit čes ranosom
 Na obronje sovjeta, diči glavu.
 Svak' sin reda hli nek ponosom
 K Jednom cilju — urvisiti Slavu.
 A. Kalac.

Četver spovedno skrivnosti.

(Pesnišcina dogodka.)

(Gulje.) Spisal Trivini.

Otroka sta takoj začela pregledovati stricovo stanovanje in našla marsikaj, kar ju je razumela. Charles razpravi možhno duru, skor hlebo je hlebo stalo navadno v kuhinji. — V nekem kotu voglela mitvaško glavo in oboje. Ves prestrašen preletel v sobico k babici in pravi, da je videl mitvaški spovednik, ki se bde obgl avljene za čim francosko revščino, v katerem spovednik mu je mnogo pripravljeno stano. Luce mo se prej, ko jih je razjubil stric; kajti Charles in sestri sta se izločevali vnučnika in solo, v kateri je bila pripravljena malica in pravedovala v svoji stricovi nadzorovanosti marsikaj od stana Lucane. Babica namore nekakor pomisliti svojo vnučko, Francina ju pelje k sosedi, ki je odpravil se isti večer vopet domov. — Naposled, naj namo otoka na svoj voz; sosedi je je spolnil to voljo in pripravljeno je bil uspejiti tudi staro, a ona ni mogla pustiti same izpovesti in vseh tega je obljubila sinu, da hoče tamhaj prenočiti. Početi tega se je vrnila v samostan in vabila se v solo živni. kova; ostala je tamaj sama, kajti Lucana se je vrnila v kuhinjo na svoj dom, kakor hitro je opravila hišne stvari. — Kaj je je početi sedaj sami v izbi? — Klia je neznanca, neznanstvena. Francois ni bilo videti nikjer, vseh tega je nastal vnučaj stric, sen vikar, treshko in gmeto je, da je bila gospa; močna pla ha so je je vletai. Vse to je se več vmemirala gospo Montonlin. Vnela je vrolek v roke in molila rožni venec; kajti vaspati jigni bilo močno. — Bila je ob 11. uri. Nekdo je močno potikal

na vrata; kakor meni, da je Francois in se oglasi rekoč:
 „Francis, u'ki?\" A ni udobila nikakche odgovora. — Kdo
 je pa bil, ki je tako pomeno takal na vrata? —

(Prida se.)

Listek.

Opomba: Nastopeli smo tretje leto našega društva, Flores in res
 veselimo, da tako dobro napreduje. Ako pomisl. se koliko
 časa smo morali lani čakati lista, tedaj moramo videti, da
 smo tudi napredovali v tem. kar se tiče lista. Vendar
 moram opomniti gospode društvenike, da se malo bolj
 pazirijo ter dopošljejo gradiva za list; kajti doslej je veli-
 ka suša v slovenskih pesnik, in še večja pa v hrvaški
 prozi, kar se tudi razvidi iz lista.

List je prinesel letos nadaljevanje lanskega lista;
 kajti lani mi inšel sadnji list, in gradiva je ostalo.
 Tako se mi je zdela škoda, da inštane gradiva, ker je
 jako važno, in gotovo vsakega interesira. Tako prouim
 vse g. ude, ki so letos povikrat prišli v društvo, da
 ni izporodijo lansko stvarko; svedca, se — hočejo.....
 Nikakor ne mislim v listu inš. pridojati dolgo starih
 danj, kakaj umr. kangel spis; kajti nisem prijatelj
 dolgih polemik; le na kake progrške se bociemo pa
 vendar ovisati. Tudi ne bodem precesavati in reči,
 kak spisov, ki pridejo v listu, marruč to prepustim
 vse kriticom.

Historičar: S onjemanški ... dobro.

D. P., Marko Butkovič ni ra list.

Fiskovni pogreški.

Na strani 4 vrsta 18 g: stavce izpuštil bendica os, glasiti
 se mora: se se jezili. Nekote se nam je tudi vinit pogrešek
 v psevdonimii: Vasilij Vasiljevič, g. vsiti se mora Vasilij
 Vasiljevič. Na strani 11 vrsta 28 se mora glasiti „kisa je je,
 namesta, kisa je.“ Na strani 11 vrsta 28 naj vrsta: „ni bilo
 videti od nujes,“ namesta, videti nujes.